

Шолмо әл, порынкы да чың берг!

49-ше (3281) №,
2016 ий 3 декабрь,
шуматкече.

ЯМДЕ-ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Салам, ош төле!

Кыдыр-кудыр түрлеман
Күмүч лум велеш шыман:
Шүргыш, кидыш түкнылем!
Лыве семынак модеш!
Теле ончо, ял воктен
Теле мамыкым оптеш.
Пүшенгат шога пёршан,
Кочаем гай чал ёрышан.
Ош калпакым кож упшалын,
Тюльым сакалтен садер.
Эх, ончал: мөгай сөралын
Сүретмалтын шоцмо бер!
Анатолий ФЕДОРОВ.

Төле
115 кече
шүйна,
15 марта шите
пыта.

Даша ДЕКИНАН сүретше.
2-шо номеран Морко школ.

Подписке - 2017

1-11
дека-
брьыште
Россий мучко
подписке декаде
эрта.
«Ямде лий»
газетын акше
— 216 тенгеат
30 ыр.
Индекс: Д8574.

Рекламе.

ЧУМЫРГАЛЗА ВОКТЕКЕМ! «ЯМДЕ ЛИЙ» ДЕНЕ ПАЛДАРЕМ!

Снимкыште — Марий Турек
район гыч Ефросиния Якимова.
ЛЯКИМОВАН фотожо.

Квитанцийын копијжым
редакцийыш колто,
ЛОТЕРЕЙ моды-
шыш ушно!

Пёлек-влак:
♦ тунемме
үзгар-влак;
♦ книга-влак;
♦ баскетбол мече;
♦ 100 чупа-чупс.

Түнг приз —
ПЛАНШЕТ!

Поэт лўмеш

У Торъял посёлкысо рүдө книгагудышто «Мемнан илыш – тура йолгорно» лўман Данилов лудмаш нылымше гана эртаралте. Чобыксола ялеш шочын-кушшо поэт Борис Григорьевич Даниловын почеламутшо-влақым коло утла тунемше сылнын лудо.

1-ше верым налиш-влақ:

Марий йылымым күгүжанышын йылме семын тунемше-влақ кокла гыч:

4-7-ше классла – **Карина Воронцова** (У Торъял школ-интернат, 7-ше кл.),

8-11 классла – **Алиса Ермакова** (У Торъял шк., 11-ше «Б» кл.). Снимкиште – шке школжо гыч Валерия Егошина (6-ше «А» кл.) да Сергей Юркин (10-ше «Б» кл.) дене пырля. Нунат призовой верыш лектыныт.

Марий йылымым шочмо йылме семын тунемшевлақ конкурслан ала күлеш семын ямдалатын оғытыл, ала чот турғыжланеныйт, но 8-11-ше классла коклаште 1-ше верым налиш ышлий, а 4-7-ше классла гыч **Анна Богатырёва** (Токтарсола шк., 6-ше кл.) ойыртемалте.

Почеламутым рушла лудшо-влақ шагалын ылыш, сандене жюри ийготым ончен оғыл, 1-ше верым икай дене **Кирилл Кореповлан** (У Торъял школ-интернат, 4-ше кл.) пүшш.

Чыла конкурсантлан да туныктышо-влақлан тауштена. Почеламутым лудмаш авторын чон поянлыкше дене палымым ышта да участникимат сылнимутым умылаш туныкта.

Анфиса ЭМАНОВА, жюрин енже.

Күгешнена

Кандашыме классыштына кум эрге да кум ўдыр тунемына. Класс вуйлатыштына Наталья Николаевна Ильина руш йылымым да литературым туныкта. Пеш поро, мыланна эре полшаш ямде. Пырля тунемше Ольга Будённая дене күгешнена.

Тудо чыла «визитанлан» тунемеш. Тений англичан йылме дене районысо олимпиадыште 1-ше верым налын.

**Юлианна ЕРМОЛАЕВА.
Марий Турек,
Сардаял.**

Историйым шергалына

кин кечиже.

5 декабрь - Российште Воинский чап кече. 1941 ийшште ты кечин Йошкар Армий Москва воктене кредиталмаште фашист түшкам чактарен, контрапоступленийим түңалын. Совет Ушемын рүдолаже верч куд тылзе утла пеш неле да виян кредиталмаш каен. Фронт кок түжем наре менгыш шуйнен. Тушто 2,8 миллион утла салтак кредиталын. Бойышто 2 түжем наре танк, 21 түжем орудий да миномёт, 1,6 түжем утла самолёт лийыныт.

9 декабрь - Ачамланде герой-влақын кечишт. Тиде пайремын историйже XVIII курымышто түңалын. 1769 ийшште Екатерина II күгүжа Святой Георгий Победоносец орденым учредителен. Кредиталмаште геройлыкым ончыктышо воин-влақ ты орден дене палемдалтыныт.

3 декабрь -
Палыздыме салтак-

Алёна
акам Шернүрышто ила,
«Висвис» йочасадыште
пашам ышта. Мый түддеке
уналыкеш куанен коштам. Ик
кеччин йочасадыштышт «Шыже
ярминга» эртэн. Ача-авашт дене
пырля йоча-шамыч түрлө
поделкым ыштен конденыйт.

**Наташа СЕРГЕЕВА.
Морко, Шордүр.**

Куаным пёлеклен

Теле толын, теле толын!
Лум лумеш эрат-касат.
Йоча-влақаше кажне кечин
Мунчалташ пешак вашкат.
Налыт пеленышт издерым,
Куржыт нуно ўашен.
Йёрарат ньога-влақ телым.
Лум куаным пёлеклен!

**Надя ВАСИЛЬЕВА.
Советский, Вечын.**

«Йоча шочмо йылмыжым палышаш», - ойла Татарстан Республикасе образований да науко министр Э.Н.Фаттахов

23-24

ноябрьште
Марий Элыштэ
Татар просвеще-
ний кече-влак
эртенет.

Татарстан Республикасе премьер-министрын алмаштышыже, образований да науко министр Э.Н.Фаттахов ден Марий Эл Республикасе образований да науко министр Г.Н.Швецова вашкылым пенгидемдыме шотышто ойпидышым подписанлыят.

Энгель Навапович Марий Элыштэ татар йылым арален кодымашке кугу надырым пыштише икменияр енлан Татарстан Республикасын күгүжаныш наградыжес-влакым кучыктен. Татар йылме дene савыкталтше учебниклам налаш республикылан сертификатым пүэн.

Э.Н.Фаттахов журналист-влак дene вашлийин мутланен.

— «Образований системым модернизи-роватлыме» программе почеш Татарстаныште могай паша ышталтеш?

— Программе почеш 162 йочасадым чонымо. Тыге кумло түжем утла икшывылан верым ыштыме. Тений Набережные Челны олаште 1224 веран школым почмо.

Республикин Президентшын полшымыж дene 2016 ийыште лу түжем утла эн сай педагоглан ноутбукым кучыктымо. Пытартыш кок ийыште 148 автобусым районласе школлашке колтымо. 2012 ийгыч 780 школым да 63 йочасадым олмыктымо.

— Республикаштыда татар йылым туныктымо йодышлан могайрак түткылык ойыралтеш?

— Кажне икшыве шочмо йылмыжым палышаш. Ок пале гын, тунемаш. Татарстанысе чыла школлаште тунемме программыш татар йылме урокым пуртыймо. Шочмо йылым тунемаш да шинчымашым нöлташ полшышо лагерь идалык мучко пашам ышта. Тений ты лагерьште Российскойн 33 регионжо да кум йотэл гыч икшыве-влак лийыныт. Российскойн 26 регионаштыжо татар йылым тунемыт. «Ана теле» татар онлайн-школ уло. Кызыт марте лу түжем наре ен туддене пайдаланен. Икшыве-влак татар йылме дene шинчымаштым олимпиадыште тергат. Ончыкыжым тудым түньямбал күкшитаным ышташ шонена. Талантан йоча-влакын сылнымутан творчествыштан кугу түткылык ойыралтеш. Туныктышо-влаклан «Татар теле» журнал савыкталтеш. Тудын электрон варианте дene педагог-влак яра пайдаланат.

— Татарстан Республикаште мынгар школышто марий йылым тунемыт?

— Марий йылым шочмо да күгүжаныш йылме семын 20 школышто да 11 йочасадыште тунемыт. Марий йылме, литературу, ИКН дene учебниклам эре ситараш да жапыштыже налаш тыршена.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Серыш

Чон почмаш

Салам лийже, йёрартыме туныктышем Лидия Аркадьевна! Мый тыланда чон почын серышым возем. Те школышто шуко ий ыштеда. Шарнем, күзөмий икымшие классыш изи йоча толынам. Те ручкам чын кучаш, чаткан возаш, шотлаш, лудаш туныктышда. Классыште ваш-ваш келшен илаш, икте-весылан эре полшаши темледа. Тендан туныктымо ученикда-влак чылан сай айдеме лийыныт. Ида коляне, меат кумылдам оғына волто. Тендан низунам оғына мондо.

Павел ГАВРИЛОВ,

3-шо классыште тунемшыда.

Провой кундем, Поянсола.

Л.А.Васильева - тунемшисе-влак коклаште.

**Еш – пиалын
эңертышы же.**

Марий йылымым пальман

Марий йылмем уроқышто «Мыйын ешем» темым лончылышина. Ешыше нылтын улына. Ачам Валерий Иванович М.Шкетан лўмеш Марий национальный драме театрыште пашам ышта. Авам Антонида Анатольевна «Хрусталик» оптикиште тырша. Катерина шўжарем 2-шо классыште тунемеш.

**Аня АНДРЕЕВА, 7-ше «М» класс.
Йошкар-Ола, 11-ше номеран лицей.**

Теле лўдыхишё оғыл

Ешна шуко волъыким онча. Кенежым шудым удыраш, кўтўм кўташ, пакчаште щўкшудым кўраш, вўдым шаваш пернен. Авам ойла: «Кенежым пўжалт пашам ыштет гын, телым ласкан илет». Кызыт пўртиймал паренге, тўрлў варене, компот, шинчалтыме пакчасаска уло. Шкенан шўрым, шылым кочкына. Садлан теле лўдыхишё оғыл.

**Эдита АЛЕКСАНДРОВА.
Морко, Арын.**

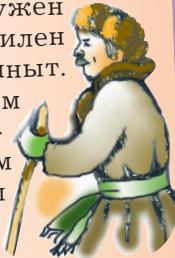
Марла мутланаш Шенше Мыйын ялыште тунемынам. Тушто шонымаш-кочам, чўчўэм, кокам илат. Юля шўжарем ден Аксар шольым йочамарий йоча садышке коштыт. Нуно марла марий йыл-мым пальшаш.

Куженер, Ўштымбал.

Кочанам шарнена

Кочам Василий Александрович Милютин 1941 ий төле тылзын коло нылымше кечинже Куженер район Рушпылак ялыште шочын. Йоча жапше пеш неле улмаш: кочкишат, чияш вургемат лийын оғыл. Ачаже сарыш каен да пўртылын оғыл. Аваже шужен колен. Шым икшыве гыч ныл рвезе веле илен кодын. Метрий изаж дene кўчен коштыныт. Ушкал ден комбым кўтымыжлан изиш киндым пуэнит. Кочам лу ий угла армийыште слу житлен. Вара «Маяк» совхозышто пашам ыштен, Шорсола ялсоветым вуйлатен. Ковам ден коктын кок йочам ончен күштенит. Ме кочанам эре шарнена.

Анна АЛЕКСАНДРОВА.

Илаш туныкта

Мыланем авам – эн шерге айдеме. Тудо мотор, ласка да поро. Кочкиш пеш тамлын шолта. Яра жапыште пушкидо меж носким пидеш. Кастене мёнгисё пашам терга, мый денем ончықылык ильш нерген кутыра. Авай деч посна мыланем йокрок. Мый тудым чот йоратем.

**Вадим ПАНАЕВ, 6-шо класс.
Советский, Вечын.**

Кидмастар

Авам – поро да сай озавате. Кызыт изи шўжарем дене мёнгыштö шинча. Яра жапше годым носким пидеш, тўрлашат пеш мастар. Мыйымат кидпашалан туныкта.

**Ольга ЯДЫКОВА, 6-шо класс.
Шернур, Марисола.**

Ешем

Мыйын ешем – тиде авам да йочасадыште воспитательнице. Тудлан чыла шонымашем ўшанен ойлем. Ковам Нина Семёновна пеш тамлын кочкаш шолта. Кызыт тудо – сулен налме канышыште. Авам ден ковамым чот йоратем. Мыйын эше чўчўэм ден кокам улыйт. Ме, пирля погынен, пайремым эртарена, пашам ыштена, веселан канена.

**Арина БЕЛЯЕВА, 4-ше класс.
Национальный президент
школ-интернат.**

Тунемаш каена

Тунемме кече толын шуо,
Кажнызже шике классым мую.
Парт коклашке шинчына,
Шинчымашым налына.
Теве шергылте звонок.
Түнделе вучымо урок.
Учитель ум каласкала,
Чылан ушнам келгемден.

Юрий ЧЕРВЯКОВ,
6-шо класс.

Идым тылзе толын шуо,
Чылан школыш погынат.
Сумка-влакым
тич темалын,
Поче-поче ошкедат.

Тольык школыш
ок шу кай(ы)ме,
Чотак малыме шукта.
Школыш миен тұрымеке,
Чыла омына пыта!

Анита ГАЙНУТДИНОВА,
5-шо класс.

Пошкырт кундем,
Мишкан, Марий нацио-
нальный гимназий.

Байрамов, Вячеслав Янгубаев серен колтеныт.
Молодец улыда. Ончыкыжымат возыза. Вучена.

Кидпашалан мастар

Авамын лўмжё – Альгина. Тудо икмарда капан, шышталге ўпан, шем шинчан. Школ деч вара кевытчылан тунем лектын да кызытат ойырен налме профессийже дene селасе «Настенька» кевытыште тырша. Авам пеш тамле кочкышым шолта, кидпашалан мастар. Тудо мыланем олимпиадылан, экзаменлан ямдылалташ полша, южгунам мёнгисө пашам пырля ыштена. Мый авамым пеш йоратем.

Андрей АКСЯКОВ.
Пошкырт, Дөртөльбө,
Чарлак.

3-шо клас-
сыште тунемше
Аriadna Masanova
- аваже Альбина
Mихайловна
дene пырля.

Школышто

Мемнам Антонина Семеновна Панкова туныкта. Тудо икымше класс гыч шинчымашым пua, койыш-шоктышнам тапта. Уроклаште мом гына ок ыштыкте: шотлена, предложенийым лончылена, почеламутым лудына. Сай ден осалым ойырен мошташ, неле-йөсүм чыташ туныкта. Тудлан кугу таум каласем.

Вова САЙТЕЕВ, 4-ше класс.

***

Математике урокым эн чот йоратем. Ирина Геннадьевна Захарован мутшым түткүн колыштам, кажне уроклан тыртүткүн колыштам, Урокышто түрлө примерым ыштена, модына, шуко ум пален налына. Туныктышына поро кумылан, шыма. Мемнам икте-весым пагален илаш туныкта.

Тимур ДМИТРИЕВ, 6-шо класс.

Одо кундем, Алнаш район, Одо школ.

Эр юж дene, у вий дene
Мый гимназийш вашкем.
Шинчымаш түнян омсажым
Вашкерак кумдан почнем!

Виктория МИКАЕВА,
5-шо класс.

Редакций дең. У тунемме ий түнгалим нерген почеламут-влакым тыгак 6-шо классыште тунемше-влак Виктория Янгубаева, Юля Зайнитдинова, 5-шо классыште тунемше-влак Богдан Васильев, Настя Аблеева, Дима Зайнакаев, Иван Петров, Марианна Шайбакова, Костя

Г.Микайын «Рывыж»
баснныжлан Татарстан
кундем Алабога район
Күплүк школ гыч Кирилл
ФИЛИППОВ сүретлен.

Йошкар-Ола

Йошкар-Олаште лийынам,
Тидлан пеш чот йывыртенам.
Йошкар-Ола – пеш сай ола,
«Йошкарде» мутшымак сула.

Олаш пурет да тый ужат,
Күзе вашталтын чылажат:
Вўдшат, пўртшат да уремжат,
Театр, кремль, молыжат...

Ола покшеч энер йога,
Олам эше чот сылнешта.
Бульвар энер деч шуйналтеш,
Чавайнын лўмжым нумалеш.

Мийыза теат Йошкар-Олаш,
Шке шинча денак ужаш.
Ола пеш порын вашлиеш,
Шарнымашеш эре кодеш.

Катя ПАЖБЕКОВА.
Татарстан, Агрэз, Буймо.

Серыш

Авам – мыланем эн лишил айдеме. Тудо поро, шыма. Южгунам уремыште шукырак модам. Тунам мёнгылан пүымо урокым ышташ жап шагал кодеш але йёршинаст огеш код. Тугай годым авай шыдешка. А мый палем вет, тудо мыйым йөрата, сайым веле мыланем шона. Авай! Чүчкыдынрак шыргыжал, ит шорт, ит ойгане нигунам! Мый вет палем, гыжал, ит шорт, ит ойгане нигунам! Мый вет палем, гыжал, ит шорт, ит ойгане нигунам! Мый вет палем, гыжал, ит шорт, ит ойгане нигунам!

Мынгар йүд омым коден, авалан мемнан верч тыршаши же логалеш. Таза лий, нигунам ит шорт, авай! Ме тыыйым чот-чот йөратена. Ачам Морко рай-онышто ила. Южгунам мемнан дек Сотнурышты ила. Күгү лиям, мый тыыйым ом кудалте, йөратыме аваем! Тыгаяк лишил кодат.

Никита СОКОЛОВ, 3-шо класс.

ўдырлан пеш күлеш. Южгунам Ксюшан коваже пеленже шинча.

Никита 4-ше классыш коштеш. Физкультурым, трудым йөрата. Граф пийже – эн ўшанле йолташыже.

– Ик кечын Ксюша йочасад гыч толын да пеш куанен ойла: «Ме таче күштышна. Мыйым воспитатель Светлана Васильевна мокталтыши». А мыйже нунылан ойлем: «Тендан нерген сайым ойлат гын, мыланемжат вет сайчучеш. Чыла vere тыршаши күлеш», – ойла ава. – Яна ўдырем черлак шочын.

Нигунам ит шорт, авай!

Редакцийшкына тыгай серыш толмо деч вара Никита да аваж дene палыме лияш мийышна. Нуно Волжский район Сотнур селаште илат. Аваже – Татьяна Витальевна Никитина. Рвезе чынымак воза, аважым пеш чамана. «Ик кечын күдүвөчүш лектын да ала-мом пүчкеда, чөгүт дene перкала, – каласкала аваже. – «Мый вет күгү лиям да тылат чыла ышташ полшем» манеш».

Индеш ияш Никита ешыште кызытеш изи суртозалан шотлалтеш. Яна акаже да Ксюша шүжарже улыт.

Яналан кызыт – 13 ий. Тудо черле: коштын ок керт. Шукыжым вакшыште кия, а кунам ала-можо коршта, шорташ түнгалиш. Ава тудым кидыш налеш да аза гай рүпшен шинча. Кок-кум шагат, южгунамже йүдвоштат, малаш вочде, тыге шинчаш перна.

– Южо ең мыйым вурса, эмлымвериш намиен кодаш темла. Күзэ мый тудым кудалтем? Вет шкемын

ўдырем. Кеч-могай лийже – пеленемак ильжи, – ойла ава.

Яна шолыж дene модаш пеш йөрата. Никита иктаж-могай пушкидо модышым кучыкта, а Яна күвар ўмбаке кудалта. Никита адак нёлтап пуа.

Аваже мёнгыштö уже годым Яналан совла дene йогуртым пукша.

Ксюша 5 ийым темен. Тудо йочасадыш коштеш. Сүретлаш пеш йөрата. Пеледышым, кечим, пörтим тетрадь лаштыклаш сүретла. Пырдыжеш сакыме ачажын портретше тураште шогышо ўстембак нуным конден опта. «Тек ачамат ужеш», – манеш. Ачаже Евгений Николаевич ныл ий очыч ош түня гыч каен. Сандене Ксюша моткоч ийокроклана.

Ачаже улмыж годым ешыште пеш весела лийын. Янат куанен юарлен. А кызыт аваже Волжск олашке шумеш эмлан кудалеш – Яна шкетын кодеш. А эм

Изирашкынде годым эре эмленна, массажым ыштеннан. Ик-кок ошкылымат ышташы, но приступ чүчкыдынрак да чүчкыдынрак лияш түнгалимек, врач чарыш. Кызыт эмымак веле йүйна.

Самырык ўдырамаш не-лылыкыш логалын гынат, илышлан куанымым ок чарне. Кум шочшыжо – пеленже. Кажне кечын Юмо деч пиалым, йочаже-влаклан тазалыкым, Янан орлыкшым күштылемдаш, ўмыржым күжемдаш сөрвален йодеш.

Вашке У ий толеш. Тек Йүштö Күгиза юзо тояж дene пералта да Никитамытын сурт гыч шинчаш-вүдым тораш наңгая.

Л.СЕМЕНОВА.

Кидым лывыртена

Модыш
Изирак класслаште тунемше-влак «Кладым кычал» модыш дene мodyныт. Кок командалан вич станций гоч эрташ күлүн. Каждыже мастар да писе улмыжым ончыкten. Кладым 3-шо классын команда же эн ончыч мусын.

Анатолий АЛЕКСАНДРОВ.
Морко, Шургыял.

Ме, воспитатель-влак, «Ямде лий» газетысе изи почелана, йомакым лудына, туштым туштена. Влакым ўчашен чиялтат (**снимкиште**). Тыге нунын кидышт лывырга, вес гана йытыран возаш түнгалият.

Р.В.КОРОТКОВА.
Волжский, Потъял.

Йошкар-Оласе 32-шо номеран йочасадыште шыжым ужатыме пайремым эртаренит. «Вишненка» группо шыже ярмингам ончыкten. Артём Петров (**снимкиште**) кочан рольжым модын.

Н.ГОДУНОВАН фотожо.

Йомак

Шыжылан Шўдымарий ял пеш келшен, сандене тушеч каяш огешат вашке. Ик кечин тудо Теле дene вашлие.

— Ну, Шыже, тыылын жапет эртыш, — мане Теле. — Бынде тиде кундемым мый сёрастараш түнгалиам.

Шыже Телым ондалаш шонен пыштыш.

— Ох-ко-ко! Мый эше чыла пашам пытарен шым шукто. Пу мылам эше ик тылзым, вара вашталтына.

Теле пеш поро лийын, тыге вашештыш:

— Йёра, Шыже. Мый тылаттынар жапым пуэм. Тыгодым пуртёслан у вургемым ямдылем.

Шыже Телым ондален кертмыйжалан пеш куаныш. Тыге-туге тылзат эртыш. Теле Шўдымарий

«Пиалан» да «пиалды-ме» лўм-влак улмо нерген ожнысек ойлат. Рвезе лўм-влак кокла гыч Александр эн пиаланлан шотлалтеш. Нуно лўддымё, ушан, изинекак лидер койышан да сеныше улыйт.

Иван, Олег, Николай, Михаил, Елена, Наталья, Татьяна пиалан лўм-влак радамышке пурат.

В.СМИРНОВ ямдылен.

Ме, воспитатель-влак, «Ямде лий» газетысе изи почелана, йомакым лудына, туштым туштена.

Мутлам ўдир-рвезе-влаклан туныктеги чиялтат (**снимкиште**). Тыге нунын кидышт лывырга, вес гана йытыран возаш түнгалият.

Р.В.КОРОТКОВА.
Волжский, Потъял.

Йошкар-Оласе 32-шо номеран йочасадыште шыжым ужатыме пайремым эртаренит. «Вишненка» группо шыже ярмингам ончыкten. Артём Петров (**снимкиште**) кочан рольжым модын.

Н.ГОДУНОВАН фотожо.

ялыш пёртыльё.

— Ну, Шыже, чыла пашатым ыштен шуктышыч?

— Уке, — шинчавўдым лукто Шыже. — Жапем ыш сите, эше ик тылзым пу!

Теле Шыжын чоялыхым умылыш да пентгидын каласыш:

— Уке! Йоча-шамыч ынде мыйым вучат, нуно ече дene мунчалтынешт.

Кок пагыт коклаште кугу ўчашымаш түнгалие. Тудо икмynяр кече шуйныш.

Уремыште я йёр йёреш, я лум йога, я кылмыктен шында, я шулукта. Вара Шыже шке йонгылышым умылыш: эре Шыже лийын огеш керт. Тыге Шўдымарийыш Теле пурыш.

Екатерина ЕГОШИНА.
Куженгер район.

Индекс: Марий Элыште - 78574, вес кундемаште - 52713. Тираж 150 экз. Заказ 2989. Формат - А-4-8. Директор-түн, редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru

Сайтын адресше: yamde-lii.ru,

Тел. 45-25-49(факс);

45-22-82.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:
Марий Эл Республикасы күлтур, печать да национальность паша шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» куыжаныш унитарный казенний предприятий.

Газетым Массовый коммуникаций сферыше да культур наследийим аралымаште законодательствым шуктен шоғымым эскериште Федеральный службый Приволжский федеральный округысо управлеништыже регистрироватльме. Номер - ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральшите пурым.

0+

Печатыш пуримо жап - 14-00, фактически - 13-00. Ак - кутырен келшыме почеш.

Авторын да редакциянын шоғымашыт тўрлө лийин керти. Серыш-влак мёнгеш огыт колталт.

Газетым редакцийиште погымо да верстатыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424006, Йошкар-Ола, Стройтель урем, 95.

Редакцийын да издательын адресше: 424006, Йошкар-Ола, ССРВ Вооружённый Вийын 70-шe идалыкше урем, 20.

Конкурсын
пуршиш
паша

ПУШКЫДО МОДЫШ

Морко посёлкысо 3-шо номе-
ран йочасадыш коштшо Ануш
Алексеева.

Күгу пийым ачаем
Изиэм годым пёлеклен.
Ынде поктен шуынам,
Öндөл веле шинчынам!

И.АЛЕКСЕЕВАН фотожо.

Морко район Кор-
катово гыч Юлия
Анисимова.

Фото - еш альбом
гыч.

Морко район Курык-
ымал ял гыч кок ияш
Ульяна Матвеева.

Н.МАТВЕЕВАН фотожо.

Мигыта вапше-
шызже вүдым лук-
тын кертын.
Кунам да күзе?

Рушла гыч мар- лашке кусарыза:

заяц, лиса, медведь,
волк, коза, корова,
лошадь, овца, лось,
олень, куница, песец.

Алёна АЛЕКСЕЕВА.
Волжский, Сотнур.

жіңеңді то 'пін' 'оңғын'
'оқодом' 'жіңіп', 'әншіп' 'тұрғытқып',
'піріңжеки', 'мактарап', 'кәдәр',
'мепарт':
Batman

Шиждыда, У ий лишемеш.
Пёлекым вучеда? Түгегже лум мөчөрлан
корным писынрак ончыктыза.

Одо кундем Алнаш
район Маскиял гыч
Вероника Макарова.
Фото - еш альбом
гыч.

Конкурс!

Тұмыш - влакым
веран-верышкышт
шынде.

Декабрь
кылме
тылзе. Тудо
й о д е ш :
« К ў ж ғ ў н
чиенат? »